

Common Ground; veelbelovende verandering gemeentelijke ICT

In “de gijzeling” analyseer ik de gemeentelijke softwaremarkt aan de hand van het “vijf krachten model” van Michael Porter. De belangrijkste bevinding is dat standaardisatie via berichtuitwisseling (StUF) tussen applicaties een heilloze weg is. Want daarmee blijft het leveranciersmonopolie over gegevensbestanden in stand. Dat het anders kan bewijst de BAG. Een landelijke voorziening in de vorm van een basisregistratie met bijbehorende servicelaag om de gegevens toegankelijk te maken en geautoriseerd te wijzigen. Onderdeel van de aanbevelingen in “de gijzeling” is dan ook het uitbouwen van dit concept naast StUF, met als uiteindelijk doel de complete vervanging.

Toen ik een tijdje geleden voor het eerst las over [Common Ground](#), als nieuwe strategie voor [VNG Realisatie \(opvolger KING\)](#), leverde dat dan ook een positieve “déja vu” op. Weliswaar nog een concept in wording, maar met vele kenmerken die aansluiten bij de aanbeveling in “de gijzeling”. De zeggenschap over de gegevensbestanden volledig in handen van 380 gemeenten, in plaats van slechts enkele softwareleveranciers. Dat het concept werkt is voor een belangrijk deel al bewezen met de BAG.

Dat bewijs wordt bij de BAG vervolgens deels teniet gedaan door een extra gegevenslaag die sommige leveranciers toevoegen. Daardoor kunnen ze op de oude voet verder gaan. Op de keper beschouwd onnodig en vooral ook ongewenst. Uiteraard zal het altijd zo blijven dat een applicatie zich van concurrerende applicaties kan onderscheiden via verrijking van gegevensbestanden. Voor gemeenten handige gegevens toevoegen die de concurrent niet heeft. Hier komt dan ook een belangrijke taak te liggen voor VNG Realisatie dat er op moet toezien dat dit nooit gegevens mogen zijn die ook door andere applicaties kunnen worden gebruikt. Want dan horen ze thuis in de basisregistratie en niet bij de applicatie van een leverancier.

Common Ground is een veelbelovend concept omdat het een meer dwingende en meer eenduidige standaardisatie oplevert. Leveranciers kunnen elkaar qua interpretatie van StUF niet langer de schuld kunnen geven bij een falende koppeling. Net als bij de BAG is er maar één waarheid en dat is het gegeven in de basisregistratie. Ook is er slechts één technische toegang mogelijk en dat is via de servicelaag of positief getoetste software van leveranciers.

Common Ground is ook een uitdagend concept omdat er waarschijnlijk veel meer kandidaat basisregistraties zijn dan VNG Realisatie binnen enkele jaren kan oppakken. Ook de implementatie zal nog de nodige uitdagingen opleveren, omdat een big-bang transitie feitelijk onmogelijk is. In volgende publicaties zal ik hier nader op ingaan. Met Common Ground luidt VNG Realisatie een nieuwe lente in op het gebied van gegevensbeheer en -gebruik. Daar zijn we na de StUF winter wel aan toe.

Harrie Gooskens
LOGIT.partners